

Månadsrapport per 2024-09-30 för Socialnämnden

Månadsrapporten är en ekonomisk helårsprognos baserad på redovisningen per aktuell period.

Diariernr: 24SN9

Driftredovisning, tkr

Budget	318 377
Prognos	335 977
Avvikelse	-17 600

Kommentar

Budgeten består av den av kommunfullmäktige beslutade ramen enligt 23KF105 den 2023-06-19 på 284 717 tkr. Därefter har budgetramen justerats med tillskott för kapitaltjänstkostnader, budget för interna köp/sälj, lönerevision och ökad PO-pålägg samt hyresjusteringar.

Helårsprognosen för nämnden visar på ett underskott vid årets slut på – 17 600 tkr. Underskottet beror i huvudsak högre kostnader i jämförelse med budget för personal inom VoO och funktionsstöd. Inom VoO befaras ett underskott inom främst särskilt boende och hemtjänsten. Inom sjuksköterskeverksamheten har det under året pågått en omorganisation och omställningsarbetet innebär kortsiktigt ökade personalkostnader som finansieras med statsbidrag under 2024. Prognosen innefattar behov av en konsulsköterska under sommaren. Inom individ- och familjeomsorgen beror underskottet främst på externa placeringar, primärt familjehem, inom verksamheterna som avser vård till barn- och unga. Förvaltningen prognostiserar även ett underskott på ekonomiskt bistånd. Funktionsstöd bedöms också upparbeta ett underskott som beror på högre kostnader än budget inom personlig assistans, gruppboende samt externa placeringar. Nya assistansärenden har tillkommit under året. Ett överskott förväntas inom socialpsykiatri där det pågår omfattande förändringar av verksamheten, det är ännu oklart hur kostnader kommer att påverkas under hösten. Det som kan komma att påverka helårsutfallet negativt för förvaltningen och som inte finns med i prognosen är semesterlöneskulden, samt höjningen av personalomkostnadspålägget som också påverkar den totala kostnaden på semesterlöneskulden. Prognosen förutsätter även att minskningen av främst personalkostnader kommer att fortsätta under året.

Investeringsredovisning, tkr

Budget	2 300
Prognos	1912
Avvikelse	388

Kommentar

Budgeten består av den av fullmäktige beslutade ramen på 23KF105 den 2023-06-19. Avvikelsen på helår förväntas bli 388 tkr. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att verkställa planerade investeringar.

.....
Pirjo Ohvo
Tillförordnad socialchef

Äldreomsorg - 6 380 tkr (-8 700 tkr)

Inom äldreomsorgen räknas verksamheterna hemtjänst i ordinärt boende, där även verksamheten för trygghetslarm ingår, korttidsboende, dagverksamhet, särskilt boende, bostadsanpassning samt verksamheter för sjuksköterskor och hjälpmedel inom inkontinens, rehabilitering och omvårdnad.

I november 2023 ändrade Socialstyrelsen sina riktlinjer för periodiciteten avseende bidraget minska andelen timvikarier inom vård och omsorg samt utöka med sjuksköterskor inom särskilt boende. Det innebär att totalt ca 6 mnkr skulle omfördelas till år 2024. Prognosen för verksamhetsområdet innefattar dessa statsbidrag. Utöver det statsbidraget har sjuksköterskeverksamheten tilldelats ytterligare bidrag för att kompenseras för ökade kostnader i samband med omställningsarbetet som pågår i den nya organisationen.

Prognosen inom äldreomsorgen innefattar ett förväntat underskott på trygghetslarm då förvaltningen haft betydligt fler trygghetslarm under årets början än vad budget baseras på, underskottet förväntas uppgå till ca 300 tkr med nuvarande antal för insatsen. Larmen upphandlades under året och utbytet är påbörjat. Det kommer innebära att det blir dubbla kostnader under en begränsad period, men sedan kommer driftskostnaden att sjunka.

Korttidsboende

Syrenen har ett underskott på personalkostnaderna under årets första månader. Under vintern har ett omställningsarbete pågått för att anpassa verksamheten för att minska ner antalet platser. Budget baseras på 14 platser. Utfallet per månad har minskat under året, och förväntas minska ytterligare under hösten då aktivt arbete med grafen pågår. Vid årets slut förväntas personalkostnaderna att ligga i nivå med budget. Vikariebudgeten är redan överskriden. Ett enskilt individärende har medfört onormalt höga kostnader för personal och drift för att säkerställa en säker arbetsmiljö för medarbetare.

Korttidsboende Syrenen	2023	2024	2024										
	snitt	snitt	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sep	okt	nov
Genomsnittlig beläggning	17	13	19	15	13	12	13	10	11	12	9		

SÄBO

Kommunens särskilda boenden delas organisatoriskt upp i fyra enheter, vilka är Borgmästargården, Smedsgården A, Smedsgården B – C övreplan och Smedsgården B - C nederplan. Två av tre enheter inom Smedsgården har under årets början upparbetat ett sämre utfall än budget på sina personalkostnader. Inom samtliga enheter kommer arbetet med att fortsätta att justera ner bemanningsgrafnen i nivå med budget. Nedtrappningen kommer ske under hösten i samband med att ny schemaperiod påbörjas. Utfallet på lönerna har minskat månad för månad och verksamheten har totalt sett en fortsatt hög sjukfrånvaro. Ett enskilt individärende har medfört onormalt höga kostnader för personal för att säkerställa en säker arbetsmiljö för medarbetare. Det har framför allt bidragit till ökade

Askersunds KOMMUN

kostnader för övertid men även ett ökat behov av vikarier. Verksamheten hade ökade kostnader under sommaren bestående av sommarvikarier. Konvertering av somatiska platser till demensplatser på Smedsgården har påverkat prognosen negativt under året, då demensplatser genererar mer personalresurs.

På Borgmästargården har ansvarig chef kunnat lägga ett schema inom tilldelad budget i planeringsstadiet och utfallet har visat på en mindre avvikelse i jämförelse med budget. Arbetet kommer fortgå under hösten att fortsätta arbeta med grafen för att justera den ytterligare för att optimera planeringen.

Inom SÄBO finns det medarbetare som läser till undersköterska med finansiering av statsbidraget äldreomsorgslyftet. Bidraget förväntas förbrukas i sin helhet.

Hemtjänst

Inom hemtjänsten är personalkostnaderna fortsatt högre än budget. I jämförelse med samma månader föregående år har utfall på exempelvis övertid och vikariekostnader sjunkit. Övertiden har sjunkit för varje månad under våren men man har kunnat se en ökning igen under sommaren.

Under början på året var det svårt har varit svårt att bemanna helgerna och samtidigt följa 11-timmars regeln vilket visar sig främst på vikariekostnader. Sedan helgtjänsterna tillsattes under februari och mars så har både vikariekostnaderna och övertiden minskat.

Det är framför allt Lerbäck- och Närlundagruppen som överstiger sin personalbudget, men chefer bedömer att grafen ligger i rimlig nivå med nuvarande vårdbehov. Förvaltningen fortsätter att se över differensen i planerad och utförd tid som åtgärd för att säkerställa att aktuella insatser planeras ut i schemat.

I Hammarsgruppen finns ett fortsatt lägre behov av vårdtimmar än budgeterat, och medarbetarna samplaneras ut i andra grupper för att täcka upp och minska behovet av vikarier. Det pågår även att arbeta med att se över behovet av bilar som kan komma att påverka kostnaderna framöver.

Under våren har även ett aktivt arbete pågått med att säkerställa att alla debiteringar av insatser genomförs enligt rutiner och anvisningar. Det har haft positiv inverkan på intäkterna, som har ökat månad för månad vilket haft positiv effekt på prognosen.

HSL

Kommunens sjuksköterskeverksamhet har under året haft en hög arbetsbelastning. Under början på året har rekrytering pågått och vid årets början fanns två konsultsköterskor aktiva i verksamheten. En av konsultsköterskorna genererade kostnader under hela sommaren. Ytterligare behov av två konsultsköterskor fanns under sommaren för att lösa semesterplaneringen.

Verksamheten befinner sig i en omorganisation så det är ännu svårt att se de långsiktiga ekonomiska effekterna av förändringarna. I dagsläget överskrider verksamheten sin personalbudget.

Under våren har flertalet nya sköterskor skolats in vilket medfört ökade kostnader och behov av vikarier. Ansvarig chef har prioriterat en bra introduktion för att skapa goda förutsättningar för medarbetare. Omställningsarbetet kommer under 2024 att finansieras med ett statsbidrag som heter säkerställa god vård och omsorg av äldre.

Inom rehabiliteringsverksamheten finns flera anställda än vad budgeten medger. Historiskt sett har enheten haft hög frånvaro och därmed kunnat finansiera överanställningen. En tjänst inom

Askersunds KOMMUN

rehabiliteringen har under 2024 fått ett riktat uppdrag och kommer att finansieras med bidraget säkerställa god vård och omsorg av äldre.

Det är framför allt bidraget säkerställa god vård och omsorg som bidrar till den förbättrade prognosen.

Funktionsstöd - 3 650 tkr (-5 000 tkr)

Kostnadsgenererande politiska beslut som bidrar till budgetavvikelse

- Externa placeringar inom barn prognos på ca – 2 300 tkr. En av placeringarna förväntas avslutas i juni, i prognos under våren förväntades den även pågå under hösten.
- Extern placering inom daglig verksamhet ca – 700 tkr.

Det finns två externa placeringar som är verkställda i enlighet med beslut från AU under 2022, men som saknas i budget. Kommunfullmäktige beslutade under 2022 att tillfälligt förstärka Socialnämndens ram utifrån ett äskande om tillskott till driftbudgetramen varav på 720 tkr för en av placeringarna av de extern placering inom LSS. Fullmäktige beslutade i samma ärende om att tillfälligt utöka budget med 685 tkr för en ny placering inom daglig verksamhet. Posterna skulle arbetas in i budget inför 2023 vilket inte var möjligt och saknas även i budget 2024.

Under hösten 2023 har ytterligare en placering verkställts där budget saknas. Den kommer medföra ett underskott på 700 tkr då 2024 får en helårseffekt av kostnaden. Beloppet är fortsatt preliminärt.

Gruppboende

Flertalet gruppboenden har överskridit budget för personalkostnader. Cheferna fortsätter att arbeta med grafen och schemat för att optimera resursplaneringen. Det finns fortsatt indikationer på att personalbudget är otillräcklig i förhållande till vårdtyngd på flertalet av gruppboendena.

Personlig assistans

Inom personlig assistans har det under vintern tillkommit ett ärende som inte finns med i budget. Ett ärende fick ett nytt beslut under hösten 2023 som genererar högre kostnader för kommunen, där del av kostnaden saknas i budget. Utfallet på personalkostnaderna har varit lägre än tidigare uppskattat vilket haft positiv inverkan på prognosen och resultatet. Utöver det har Försäkringskassan betalt tillbaka ersättning för ett ärendet där de gjort en omvärdering av beviljade timmar. Det motsvarar ca 1,5 mnkr, men beslutet är överklagat. Prognosen på denna verksamhet är väldigt osäker utifrån överklagan.

Socialpsykiatri

Under året har förvaltningen arbetat med att se över behovet inom socialpsykiatri, både inom boendestöd och Svalan. Verksamheten är i ett omställningsarbete och genererar under året ett överskott på personalkostnaderna. Det är ännu oklart hur omställningsarbetet kommer att påverka kostnader under hösten, då det kan föreligga ett ökat behov inom boendestöd dels på grund av förändringar som sker inom Svalan. Överskottet förväntas uppgå till ca 1 mnkr men prognosen är högst osäker, då genomgång av beslut ska genomföras. Förvaltningen har haft kostnader för externt boendestöd som avslutas i juni, det påverkar prognosen och resultatet positivt då det tidigare under våren förväntades kosta på helår.

Intäkterna förväntas överstiga budget då verksamheten säljer en tjänst som påbörjades under 2024. Intäkten kommer även medföra en ökad kostnad där både intäkt och kostnad saknas i budget.

IFO -7 250tkr

(- 6 100tkr)

Verksamheten har upparbetat ett underskott både i resultatet för perioden och i prognosen på helår.

Likt tidigare år är budget avsatt för egna familjehem inte anpassad efter antalet aktiva placeringar samt den nya nivån på arvode, utan budget har legat i nivå med tidigare år trots tidigare underskott. Det finns fortsatt aktiva placeringar i både egna och externa familjehem, och om samtliga placeringar pågår under hela året kommer budget inte att räcka till. Till antalet är det färre placeringar i jämförelse med föregående år men finns ett fåtal som har väldigt hög dygnskostnad. Förvaltningen arbetar aktivt med att hitta andra placeringslösningar som matchar behovet av insats, men det är svårt ett uppdrag.

Prognosen förutsätter att de placeringarna för HVB /SIS kommer att fortlöpa året ut.

Antal placeringar Barn och unga	2023		2024							
	snitt	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sep
Egna familjehem	9	7	8	8	8	8	8	8	8	8
Externa familjehem	6	7	6	5	5	5	5	5	5	5
HVB / SiS	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Vårdnadsöverflytt	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Prognosen innefattar ett överskott på öppna insatser som avser personalkostnader för barn- och ungdomscoah i ca 6 månader. Ur förvaltningens perspektiv är detta en kortsiktig lösning under budgetåret. Behovet av tjänsten är stort då den arbetar med förebyggande insatser som kommer att framhållas ännu mer i den nya Socialtjänstlagen som träder i kraft under 2025.

Inom de öppna insatserna för vuxna, SoL-Kraft, medför leasing av inventarier (previct) ett underskott. Försörjningsstöd förväntas, likt tidigare år, att generera ett underskott trots att kostnaden visat på en positiv utveckling. Här förväntas ett högre utfall än budget med ca 2 mnkr på helår. Detta trots att statistik från kolada visar på att kostnaderna är lägre än förväntat. Budget är för lågt satt i förhållande till utfallet under tidigare år men även i relationen till statistiskt sett förväntade kostnader.

Antal placeringar Vuxen	2023		2024							
	snitt	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sep
Egen öppenvård	5	9	9	7	7	8	8	8	8	8
HVB	2	1	1	1	1	1	2	2	0	3
Övriga placeringar	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0

Flyktingverksamhet 0 tkr

(0 tkr)

Askersunds KOMMUN

Socialförvaltningen har 1,05 årsarbetare (exklusive särskilt förordnade vårdnadshavare samt familjehem) anställda mot flyktingverksamheten. Flyktingverksamheten finansieras i dagsläget av erhållna bidrag från Migrationsverket. Utfallet för år 2024 bedöms därför inte påverka förvaltningens resultat.

Nämnd - 30 tkr

(30 tkr)

Nämnden förväntas upparbeta ett underskott på arvoden samt ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Gemensamma funktioner - 290

(830 tkr)

Inom respektive verksamhetsområde finns det en gemensam verksamhet där budget för bland annat chefer, administratörer samt andra administrativa tjänster inom exempelvis IFO finns.

Inom den gemensamma verksamheten för förvaltningsövergripande förväntas ett överskott upparbetas på ca 350 tkr och avser främst en vakant tjänst som digitaliseringsledare. Här har kostnader upparbetas under hösten.

Den gemensamma verksamheten inom äldreomsorgen förväntas upparbeta ett underskott på grund av avsaknad av vikariebudget för resurs- och bemanningsplanerare. Det kommer att finnas behov av att ersätta personal vid sjukfrånvaro samt under sommaren. Det förväntas också uppstå en negativ avvikelse på resursgruppen, där budget finansierar medarbetare som arbetar med insatsen trygghemgång.

Inom den gemensamma verksamheten för IFO förväntas ett överskott som bland annat avser en vakant tjänst som enhetschef inom vuxen. Tjänsten förväntas generera kostnader från och med sommaren. Inom enheten för vuxen är ytterligare en tjänst som behandlingsassistent vakant, och förväntas vara det hela året. Här har kostnader för förlängt behov av konsulter påverkat prognosen negativt.

Osäkerhetsfaktorer

- Statsbidragen är fortsatt osäkra. De som avser 2023 är nu återredovisade.
- Förvaltningen har ansökt om bidrag avseende 2024. Socialstyrelsen har tagit bort bidrag som förvaltningen tidigare har beviljats.
- Externa placeringar – kan påverka resultatet och prognosen i stor omfattning. Det är främst inom IFO som placeringar kan tillkomma under resterande del av året.
- Semesterlöneskulden – kan påverka resultatet negativt om medarbetare har samlat på sig semester under året.
- Det har förekommit semesterpaket för vikarier under sommaren vilket genererat ökade kostnader.
- Effekten av 11 timmars dygnsvilan. Arbete pågår med att inför nya tjänster som arbetar ständig helg. Cheferna har identifierat att det är problem att lösa bemanningen inom främst helger.

Askersunds KOMMUN

- Lönerrevisionen – är ännu inte klar för 2024. Tidigare år har förvaltningen kompenserats för löneökning för ordinarie personal. Men all personal som är anställd utöver budget genererar en ännu större budgetavvikelse.

Kostnadsökningar på grund av omvärldsfaktorer

Flertalet av kostnaderna som finns i verksamheten har påverkats av det ökade prisläget i jämförelse med föregående år, men där ramen inte har räknats upp i samma omfattning.

Inom SÄBO hade verksamheten under 2023 ett högre utfall på livsmedel än budget. Inför 2024 förstärktes livsmedelsbudget på enhetschefsnivå. Det är ännu osäkert om den kommer att räcka då prisökningarna på livsmedel fortsatt att öka under början på året.

Arvoden till familjehem för placerade barn ökat med ca 1,6 % per dygn. Förvaltningen följer SKRs rekommendationer på ersättningsnivå till egna familjehem. Ramen har inte räknats upp med motsvarande uppräknings. Det här innebär att en placering med samma omfattning under 2023 kostar mer under 2024, men omfattningen på insats är densamma.

Inför 2024 höjdes personalomkostnadspålägget med 2,65 procentenheter. För de personalkostnader som finns i budget har verksamheten fått compensation, men de personalkostnader som ligger utöver budget genererar en högre budgetavvikelse 2024 i jämförelse med tidigare år. Likt tidigare år har verksamheterna överskridit personalkostnaderna, vilket förstärker underskottet 2024.